

MAGYARÁG

1938. Október 12
VII. No. 283

I lei

Tulajdonos: „Frima” S. A. Bejegy. la Trib.
Bihar Fsoc. 1798—1938

Felelős kiadó:
Üzv. PÁSZTOR EDENE

Alapította: PÁSZTOR EDE

Felelős szerkesztő:
Dr. Zoltán Jenő

Bejegyezve: Tribunalul Bihar Dos. No. 810—1938. Ordonanța No. 15—1938. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea—Nagyvárad, P. M. Viteazul 4.

Hétfőn délután folytatták a cseh-magyar tárgyalásokat

Komárom, okt. 10. A csehszlovák küldöttség albizottsága hétfő délelőtti megkezdtek a vasárnap este átadott magyar javaslat tanulmányozását. — A tanulmányozás az egész délelőtti igénybe veszi és a tanácskozásokat hétfő délután 2 órakor folytatták.

A hétfő reggeli budapesti lapok megállapítják, hogy a vasárnapi tanácskozások igen kedvező légkörben folytak le.

Magyar nyelven folytak a tanácskozások

Komárom, okt. 10. A komáromi tárgyalások magyar nyelven folynak Tiso József dr. polgári papi ruhában vett részt a megbeszéléseken.

A vasárnap esti tanácskozás után Tiso József dr. szlovák miniszterelnök a komáromi „Central” szálló éttermében vacsorát adott a magyar küldöttség fiszteletére. Az étterem vendégei lelkesen megéljeneztek a terembe lépő Kánya Kálmán magyar külügyminisztert és Teleki Pál gróf kultuszminisztert.

Eszterházy János gróf és Jaross Andor, az Egyesült Magyar Párt vezetői a Komáromba érkezett magyar újságírók munkáját minden eszközzel elősegítették. Eszterházy gróf maga ült az autó kormánykerékénél és szállította az újságírókat a vármegyeházától, ahol a tanácskozás folyt, a postahivatalig.

Jaross Andor nyilatkozott az újságíróknak és kijelentette, hogy az Egyesült Magyar Párt kitart a pozsonyi rádióban felolvasott kiáltványban foglalt követelések mellett.

Helyreállott a táviró és telefonforgalom Csehszlovákiában

Prága, okt. 10. A kormány rendelkezése Csehszlovákia területén helyreállították a táviró és távbeszélő forgalmat külföldi relációban is. A leveleket azonban továbbra is csak nyitva lehet feladni és a cenzura is érvényben van. Cenzurázák a külföldi lapokat és a külföldi lap tudósítók táviratait is.

A kormány, amely a köztársasági elnök teendőit gyakorolja, elmozdította Ruszinszko kormányzóját és helyére Parkányi Iván minisztert nevezte ki.

Komárom, okt. 10. A magyar küldöttség tagjai vasárnap este érkeztek meg Magyar Komáromba gépkocsin. Ugyanakkor a magyar és külföldi újságírók hajón érkeztek a Dunán a komáromi kikötőbe.

Az utcákon hatalmas tömeg hullámzott. Ugyancsak nagy tömeg várakozott a cseh-komáromi parton is.

A magyar küldöttséget szállító autók a Duna-hidra kanyarodtak fel, de a hid csehszlovákia felé eső spanyol lovasokkal lezárt részén gyalogmentek át.

Itt a magyar küldöttséget Trno a cseh külügyminiszter helyettese és Kobr Miklós budapesti cseh követ fogadták. Komárom magyar lakossága lelkes ünneplésben részesítette a magyar delegációt.

A vármegyeháza előtt dr. Parasin szlovák kerületi biztos magyar nyelven üdvözölte Kánya külügyminisztert, majd Fülöp Zsigmond városbíró köszöntötte a bizottságot. Kánya Kálmán mélyen meghatva válaszolt. Ezután Kánya és gróf Teleki, a csehszlovák küldöttség tagjaival Tiso dr.-ral egy-

ütt, azonnal visszavonultak és megkezdtek a tárgyalásokat.

Az első megbeszélések 7-től 9 óráig tartottak.

Kilenc óra után Kolozsvár Borcsa Mihály magyar sajtófőnök felolvasta az újságírók előtt a tanácskozásokról szóló hivatalos jelentést, mely bejelentette, hogy október 9-én éjféltől számított 24 óra alatt a csehszlovák hatóságok átadják Sátoraljaujhely cseh kézben lévő ügyrevezett kisállomását, 36 óra alatt pedig Ipolyság városát. Magyarország továbbra is biztosítja a transito forgalmat Sátoraljaujhelyen keresztül, kivéve a hadianyag-szállítást.

A vasárnap esti bevezető tárgyalásokon Kánya Kálmán részletesen ismertette a magyar delegáció követeléseit. — Majd Tiso dr. a szlovák kormány elnöke megfelelő időt kért a magyar követelések át tanulmányozására.

Időjárás

Derült idő várható, éjjeli lehűléssel.

A közeljövőben fontos külpolitikai események lesznek

— írja Mussolini hivatalos lapja

Róma, okt. 10. A fasiszta nagytanács szombat esti üléséről a következő hivatalos jelentést adták ki:

„A fasiszta nagytanács Mussolini elnökletével tartott üléséről üdvözlét küldte a Spanyolországban harcoló legionáriusokhoz, akik 18 hónapi küzdelem alatt tették bizonyosságot az olasz bátorságról és hősiességről.

A nagytanács meghallgatta Ciano külügyminiszter előterjesztését a külpolitikai helyzetéről és teljes hozzájárulását adta a kormány külpolitikájához.

Az autarkia legfőbb bizottságának közelgő ülésével kapcsolatban a fasiszta nagytanács kifejezte újra azt a meggyőződését, hogy Olaszország gazdasági önellátására irányuló harcot minden eszközzel folytatni kell.

A fasiszta nagytanács október 18-án újra ülést tart.”

Gayda feltűnő cikke a közeljövő eseményeiről

Róma, okt. 10. Virginio Gayda a „Popolo d'Italia” vezér cikkében foglalkozik a fasiszta nagytanács határozata kapcsán Olaszország külpolitikájával, amely a „realizmuson és igazságon” alapul. Gayda dicséri Mussolinit, akinek „közbelépése és közvetítő szerepe mentette meg a békét.”

Feltűnő, hogy Gayda az angol—olasz tárgyalások és a spanyolországi olasz önkéntesek visszavonása ellenére igen tartózkodó hangon ír Anglia és Olaszország jövőbeni viszonyáról és csak Chamberlaint dicséri. Az olasz-francia viszony alakulásával kapcsolatban

Gayda nagyjelentőségűnek tartja a római francia nagykövet kinevezését. Az európai államokhoz fűződő viszonyról írva. Sayola első helyen Olaszország és Jugoszlávia viszonyát emeli ki és megállapítja, hogy Jugoszláviának fontos kiegyensúlyozó szerepe van Közép-Európában. Olaszország ezenkívül Magyarország és Lengyelország követelése ügyében magához ragadta a kezdeményezést a müncheni értekezleten.

— Mi nem vagyunk egészen derűlátók — írja tovább Gayda. — 1938 év végére és 1939 elejére újabb fontos külpolitikai események várhatók, amelyekben Olaszországnak fontos szerepe lesz.

Inspekciós gyűjtemények

Kedd, okt. 11.

Arany Kereszt, Piața Unirii 1.-Tel. 2852
Csillag, Str. Nic. Iorga 23. Tel. 2551
Szent Antal, Regele Ferdinand Tel. 1355
Kigyó, Piața Regina-Maria Tel. 2963

— Szombaton iktatják be a város új vezetőit. Az eredeti tervtől eltérően, Chirila Augustin polgármester, dr. Solyom Kálmán és dr. Gherman Viktor alpolgármesterek beiktatására csak a hét végén, valószínűleg szombaton kerül sor. Chirila Augustin polgármester egyébként tegnap délelőtti tisztelgő látogatást tett Ulvianu táblai főelnöknél és Plesoianu fővényszéki főelnöknél.

— Virág Lajos váradvelencei segédlelkésként választották Biharvajda lelkészévé. Biharvajda község református lelkészét háromnegyed évvel ezelőtt Tamásda község lelkészének választották meg. Utódját tegnap választotta meg a biharvajdai református hitközség lelkészválasztó közgyűlése. A lelkészi állásra négy jelentkező volt, a kik közül Biharvajda református lelkészévé Virág Lajos váradvelencei segédlelkésként választották meg.

— Kettős gyilkossági ügy a nagyváradi bűnügyi tábla előtt. Mut Grigore 27 éves szilágy megyei, Notig községbeli fiatalember az erdőben meggyilkolta Lázár Péter 50 éves odaváló gazdát, majd a lakását meggyilkolta Lázár feleségét is. Mut azonban sem a férfinél, sem a lakáson nem talált pénzt. A kettős gyilkosság ügyét tegnapra tűzte ki a bűnügyi tábla. Mutot azonban időközben Vacarestibe szállították és a tegnapi tárgyalásra nem hozták le Váradra. A tárgyalást ezért decemberre halasztották.

— Holnap kezdődik a ref. egyházmegye közgyűlése. A bihari református egyházmegye rendes évi közgyűlését október 12-én délelőtti tartják meg.

— A butorozott szobák taxája. Felhívjuk az összes bérlőket, akiknek 1—2 szobája van butorral kiadva, hogy azt sürgősen jelentse be hozzánk. Az újabb gyakorlat szerint ugyanis a felebbezés során 1—2 szoba taxáját indokolt esetben törlik, akik viszont nem felebbezték, azok érdekében mindent megteszünk, hogy taxáját közigazgatási úton töröljék. Bérlők Szövetsége, str. Rimanóczy 12.

— Elutasított szabadlábra helyezési kérés. Sütő Imre szatmári fésűs segéd féltékenységből több baltacsapással megakarta gyilkolni a feleségét. Sütőné felépült súlyos sérüléseiből és kibékült férjével. Ezért beadványt intézett a táblához és kérte férje szabadlábra helyezését. A tábla tegnap foglalkozott Sütőné beadványával, a szabadlábra helyezési kérést azonban elutasította. A gyilkossági kísérlet tárgyalását október 27-re tűzték ki.

Véres rablómerénylet a Rimanóczy-uccában

Egy cipészsegéd meg akarta ölni Simon Blanka nyugdíjas postatisztviselőt. Elfogták a gyilkost

Tegnap délelőtti vakmerő rablógyilkossági kísérlet történt Nagyváradon. A város központjában levő Rimanóczy-ucca 12. szám alatti lakásán

megtámadták és megakarták gyilkolni Simon Blanka 42 éves nyugalmazott postatisztviselőt.

A páratlan elszántsággal elkövetett rablógyilkossági kísérlet tettese

Farkas István 18 éves cipészsegéd,

a Vlahuta uccai Katona féle cipészet segédjé, aki előre megfontolt szándékkal megakarta gyilkolni az egyedül álló nyugalmazott tisztviselőt. Farkas István a sikertelen kísérlet után

elmenekült és még nem sikerült nyomára akadni.

A rendőrség bevezette a nyomozást és a nyomozás adatai szerint a példátlan elszántsággal elkövetett rablógyilkossági kísérlet a következőképpen folyt le.

Megérkezik a cipészsegéd a javításra váró cipőért

Farkas István hétfőn reggel 9 órákor beállított Simon Blankához, hogy magával vigye a javítás végett átadandó cipőket. A fiatalember beszélgetésbe elegyedett a magános nővel és rá akarta beszélni, hogy a cipőket majd az esti órákban adja át. Simon Blanka azonban ellenkezett mire Farkas beleegyezett és kérte, hogy csomagolja be a cipőket. Mikor Simon Blanka lehajolt, a fiatalember hátulról egy kemény tárggyal teljes erőből fejbe vágta.

Simon Blanka hátra zuhant, majd felemelkedett és kezét védően a feje elé tartva, kérlelő hangon szólt a fiatalemberhez:

— Mit akar tőlem, én nem bántottam senkit.

Farkas azonban ismét rávetette magát és az előbbi kemény tárggyal

többször fejbeverte.

Az ütések a halántékát és a karját érték. A súlyosan bántalmazott nő ekkor négykézláb kicsuszott a folyosóra, ahol segítség után kezdett kiabálni. A segélykiáltásokra többen kiszaladtak, mire a támadó

elmenekült.

A segélykiáltásokra előszaladt házbeliek hatalmas vértócsában találták Simon Blankát. Azonnal orvosért szalad-

tak és néhány percen belül megjelent a szomszédban lakó dr. Bárony Vilmos, aki azonnal első segélyben részesítette a súlyosan sérült nőt. Az első bekötözés után beszállították a Zsidó Kórházba, ahol kezelés alá vették.

A házbeliek értesítették a rendőrséget, ahonnan azonnal bizottság szállt ki a nyomozás bevezetésére. A megtámadott és súlyosan bántalmazott nő, pontosan elmondotta a támadás lefolyását. A házbeliek elmondták még, hogy

Farkas már vasárnap este is lement Simon Blankához.

Este 7 és 8 óra között volt ott, de ekkor nem találta odahaza. Még sokáig sétált a ház előtt, majd eltávozott. A gyilkossági kísérlet után, amikor Simon Blanka a folyosóra visszaszorgott, Farkas kimerékült, de a házbeliek meg látták hogy nem menekült el azonnal, hanem néhány perccel meg várta a kapu előtt. Csak, amikor a segélykiáltásokra többen össze gyűltek és úgy vélte, hogy Simon Blanka megkezdte támadóját, akkor menekült el.

A házbeliek közül először dr. Zoltán Károly ügyvéd, Simon Blanka szomszédja vett tudomást a merényletről. Reggel 9 órákor Zoltán Károly és fia és a szakácsnője rémülten szaladtak be a szobájába és közölték, hogy valaki

rettenetesen veri az ajtót és az ajtó mögül fájdalmas nyöszörgést hallanak.

Zoltán ügyvéd kinyitotta az ajtót és hatalmas vértócsában ott találta a súlyosan bántalmazott Simon Blankát.

A zsidó kórházban helyezték el a súlyosan megsebesült áldozatot

A kórházban dr. Eliász főorvos és dr. Nusbaum segédorvos megvizsgálták Simon Blankát és megállapították, hogy a jobb karja, amelyet védően maga elé tartott — eltört. Hatalmas ütés látható a halántékán is és a koponyacsontja is el van törve. Simon Blankát bekötözték, karját gipszbe kötötték és a főosztály 5-ös számú szobájában helyezték el.

A merénylet felfedezése után azonnal bevezették a rendőrségi nyomozást. Farkas Istvánt keresték a Katona féle cipészműhelyben és a lakásán is, de nem találták.

Az édesanyja megdöbbenve értesült fia eltűnéseéről és hitetlenkedve hallgatta a me-

rénylet híreit. Az édesanyja szerint a merénylet

szolid, csendes magatisztető fiú volt

akiről sohasem tételizte volna fel, hogy ilyesmire forgat az agyában és ilyesmire képes volna. Fia tetteinek egyáltalán nem tudja magyarázatát adni.

A késő délutáni órákban Oprescu, Bradea és Chișe detektívek a Jónás telepen elfogták a rablómerénylet. Farkas István egy bokorban rejtőzőtől el üldözői elől.

Farkas kihallgatását megkezdte a rendőrség.

Öngyilkosságot akart elkövetni a merénylet.

Farkas bevallotta, hogy pénzt akart rabolni. Letartóztatása pillanatában borotvával öngyilkosságot akart elkövetni. Megtaláltak egy levelet, amelyben Farkas öccsének a következőket írta:

— A többi a te dolgod, Feri. Jobb lett volna a balta, mint a husvágó kés.

SZINHAZ

Kedd este 9 órákor: NINCSENEK VÉLETLENEK. Sor Endre óriási sikerű vígjáték-ujdonsága.

Szerda este 9 órákor: NINCSENEK VÉLETLENEK.

Csütörtök este 9 órákor: NINCSENEK VÉLETLENEK.

Péntek d. u. 5 órákor: Kék róka. (Olcsó helyárakkal.) — este: román előadás.

Szombat d. u. 5 órákor: Hatodik emelet. Alfred Gehry világhírű vígjátéka, Heltai Jenő fordításában.

Este 9 órákor: Hatodik emelet.

Vasárnap d. u. 3 órákor: Kék róka. (Olcsó helyárakkal.)

Délután 6 órákor: Hatodik emelet.

Este 9 órákor: Hatodik emelet. (Bucsuelőadás.)

Prometheus. Eftimiu Viktor híres, grandiózus drámája, a Prometheus szerepel ma, hétfőn este a színlapon. Ez a monumentális darab tudvalevőleg Budapesten is kitörő sikerrel került színre a Művész-színházban s rendre bemutatták a magyarországi vidéki városok is. A titán, aki az emberiség számára ellopja az égi tüzet, ma is élő és örök szimbólum s Eftimiu remekműve mellán sorakozik a nagy tragédiák sorába.

Kanadába megy az angol király, utjában felkeresi az Egyesült Államokat

London, okt. 10. Az angol kormány szombaton hivatalos közleményben jelentette, hogy az angol királyi pár a jövő év nyarán Kanadába látogat.

Newyork, okt. 10. A vasárnapi amerikai lapok első olda-

lon nagy szenzációként közlik, hogy az angol királyi pár a kanadai látogatás után az Egyesült Államokat is felkeresi és látogatást terveznek Rooseveltnél a Fehér Házban.

A „Newyork Herald” szerint

az angol uralkodópár látogatása egyrészt az angol-amerikai együttműködést teszi bensőségesebbé, másrészt pedig Roosevelt legutóbb Hitlerrel történt közbelépése miatt érzett háláját akarják leróni.

Kinevezték a szudeta-föld birodalmi biztosait

Berlin, okt. 10. Hivatalosan jelentik, hogy Frick dr. német belügyminiszter rendeletére a

szudeta-német vidékek katonai megszállása után Stuperch államtitkár és Hubrich dr. taná-

csos a szudeta-vidékre utaznak és Henleinnal együtt veszik át a közigazgatás vezetését.

Emlékünnepély, Sándor jugoszláv király meggyilkolásának negyedik évfordulóján

Páris, okt. 10. Vasárnap délután Sándor jugoszláv király és Barthou francia külügyminiszter meggyilkolásának ne-

gyedik évfordulóján emlékünnepélyt tartottak Párisban. Az ünnepségen Louis Marin szenátor, a jugoszláv francia ba-

rátí szövetség elnöke és Puries jugoszláv követ mondottak beszédet majd megkoszorúzták az emlékművet.

A rablók azzal védekeztek, hogy az áldozat támadta meg őket

Ma egy éve vakmerő rablótámadás történt Temesváron a Józsefvárosban. Marx György, építőmester egyik barátja társaságában a Kleitsch-féle kocsmában borozott, míg a szomszédos asztalnál két ismert alvilági „haver” ült: Fundanel Mátyás és Herdinand László, egy kiskoru legény, Putala Ioan társaságában. Éjjel tájban az építőmester fizetett és Fundanel észrevette, hogy tárcájában több ezres-bankó húzódik meg. Nyomban elhatározta, hogy kirabolja és tervét közölte társaival is.

Herdinánd örömmel fogadta a tervet, míg a kiskoru Putala félt a következményektől. A két bandita azonban addig biztatta a félénk legényt, amíg az is hajlandó volt részt venni a „munkában”. Megvárták, amíg Marx eltávozott a kocsmából, majd utána lopóztak. Az építőmester gyanútlanul tartott hazafelé, amikor azonban a Kaszáló-sorra ért, Fundanel és Herdinand elébe kerültek, rá támadtak és ökölcserásokkal a földre terítették. Az építőmester segítségért kiáltott, de a tulságos erővel szemben védtelen volt. Kiáltozására azonban Putala megijedt és el akart szaladni. A két bandita viszont attól félt, hogy a fiatal legény majd elárulja őket és ezért megfogták és különböző fenyegetésekkel arra kényszerítették, hogy üritse ki az áldozat zsebeit. Putala ellenállott

két hatalmas pofon hatása alatt azonban kénytelen volt kifizetni a fölön fekvő áldozatot, akinek zsebéből 8000 lej került elő.

A zsákmányból Fundanel, mint a banda vezetője, 4000 lejt megtartott magának, a maradékot pedig megosztotta társaival. Most már Putala bátorsága is visszatért és a pénz birtokában követte társait, akikkel együtt ismét beültek a kocsmába. Reggelig dorbézoltak a rablók éjjeli hölgyeik társaságában, közben azonban a kirabolt építőmester fellármázta a rendőrséget. A detektívek sorra átkutatták a kocsmaikat és reggelre meg is találták a rablókat, akik a részegség álmát aludták. A pénzből természetesen már semmi sem maradt.

A törvényszék tegnap vonta felelősségre Fundanelt és társait. A vakmerő rablók meglepő módon védekeztek. Egyöntetűen azt adták elő, hogy tulajdonképpen az áldozat támadta meg őket. Békésen haladtak hazafelé — mondták

amikor utólrta őket Marx, aki a kocsmában elvesztette pénzét és azt a tulajdonos követelte. — Szóváltás keletkezett, majd az építőmester olyan „támadóan” lépett fel, hogy leütötték. Ezt a vakmerő mesét azonban a kihallgatott tanuk vallomásai igazi értékre szállították le.

A patronázs-egyesület képviselőjében Bain Lazar főtitkár jelent meg a tárgyaláson és jelentést terjesztett elő a kiskoru vádlott előéletéről és a legutóbbi életkörülményeiről, amelyek a bűn útjára sodorták. A hivatalból kirendelt védő az enyhítő körülményekre, a vádlottak nagy nyomorára hivatkozott és mérsékelt büntetés kiszabását kérte. A törvény szék Tigoianu-Plavosin tanácsa mindhárom vádlottat bűnösnek nyilvánította és Fundanel Mátyást, valamint Herdinand Lászlót fejenként négyévi fegyházbüntetésre ítélte, míg a kiskoru Putala Ioant bizonytalan időre javítóintézetbe utalta. A vádlottak nyomban felebbezést jelentettek be az ítélet ellen.

Személyvonatot bombáztak a nemzetiek

Barcelona, okt. 10. A nemzetiek repülői Barcelonát bombázták. A Havas jelentése szerint egy hidroplán bombázott

egy Barcelona felé haladó személyvonatot. A bombázásnak 60 halottja és 100 súlyos sebesültje van.

Megmentették a kényszerleszállást végzett orosz pilótákat

Moszkva, okt. 9. A néhány nappal ezelőtt Komzomolszkból Távolkeletre indult és eltűnt két orosz repülő felkutatására kiküldött expedíció október 2-án megtalálta a repülőket, egy a repülőforgalomtól is távolos helyen, ahol kényszerleszállást végeztek és napok óta étlen-szomjan várták megmentésüket. Mikor a kutató repülőgépek közelükbe értek, a teljesen elcsigázott és éhhalál szélén álló pilóták kabátjaikat lengették és így hívták fel magukra a figyelmet. A megmentett repülőket Komzomolszka szállították.

Emlékirat a kisbankok érdekében

Bukarest, okt. 9. A legfőbb banktanács a kereskedelmi és iparkamarák szövetségétől emlékiratot kapott, amelyben a szövetség kéri a vidéki kis hitelintézetek hitelezetérek újjászervezését és talpraállítását, valamint azoknak a hitelintézeteknek a felszámolását, amelyek számára nem létezik már a talpraállítás lehetősége.

122 éves korában halt meg Románia legöregebb embere

Bucurestiből jelentik: A Vlașca megyei Oncesti községben csütörtökön temették el a környék messzihíres mathuzsálemi kori megért emberét, a százhuszonkétéves Ilie Macameat. Macameata 1816-ban született, abban az időben, amikor Giurgiu még török tartomány volt.

— Hírek a nagyváradi rendőrségről. A nagyváradi rendőrség ismét elfogta Vagyon Vilma, a közismert besurranó tolvajnőt. Vagyon Vilma közismert és veszedelmes tagja volt a nagyváradi alvilágnak. Most már azonban felelte is eljárt az idő és kisebb tolvajlásokkal foglalkozik. Legutóbb Pozsár Pál lakását fosztotta ki. A rendőrség azonban elfogta és Vagyon Vilma ismét az ügyészségre került. — Micskéről öt cigányt kísérték be tegnap a csendőrök. Oroga Craciun, Oroga Mihály, Oroga Traian, valamint két nő, Gerban Veronica és Mandrut Sofie. A cigányok betörték Molnár József falubeli gazdához és teljesen kifosztották a lakását, a kezük ügyébe akadó holmin kívül nagymennyiségű dohányt is magukkal vittek. Az öt cigányt letartóztatásba helyezte az ügyészség.

Hamis nyomon

— Regény — 66

— Nem. Csak az bánt hogy... mégsem ergedhetem át az örökséget Raynek.

— Micsoda?... Miért nem?... Ujabb titokzatosságok?!

Joan hangja különösen rekedt volt.

— Tudom, hogy nagy csapás... Rayre — hebegte Mrs. Hallett.

— És csapás még másvalakire is — folytatta Joan: — apára!

— Nem értem...

— Amikor Corrboise lakásán voltam, föl hívtam apát — mondta Joan szárazon — és azt mondtam neki, hogy föl vagy háborodva a végrendelet miatt... és átadod az örökséget Raynek... Így tehát igazán nagy zavarban vagyunk.

XXII. FEJEZET

Abban a pillanatban, hogy Joan észrevette a halálsáppadt ságot aryan, elszorult a szíve, attól félt, amitől az anyja: hogy elszállt az a bizalom és tisztelet, amely jobban összetartotta szüleit, mint akármiféle regényes szerelem. Látta a boldogságot elrepülni az otthonukból, amely egész életének gerince volt. A szó szoros értelmében megrázkódott.

— Térj magadhoz anyus — parancsolta. — Még nem vesztünk el. Persze, hazudunk kell majd...

Mrs. Hallett figyelmeztető mozdulata vágta el a szavát. A hallból léptek hallatszottak és a következő percben kinyílt az ajtó. Hallett ezredes jött be, illetve; szemét keresve jártatta körül a szobában.

— Margaret! — Hallett ezredes türelmetlenül intett Joan felé. — Drágaságom! Én... igazán... ó, Joan beszélni valóm van anyáddal!

Joan lassan bement a szobájába.

— Szerelmem, mikor azt a levelet irtam, az egész világ ki csuszott a lábam alól — mentegetőzött az ezredes — az az átkozott ügyész... Margaret, meg tudsz bocsájtani?

— Hogyan... mi megbocsátani valóm volna? — Mrs. Hallett hangja remegett. — Az az ember rettenetes helyzetbe hozott!... Az a végrendelet pillanatnyi örület alatt készülhetett és...

— Tudom, tudom! Ó, szerény, drágám...

Joan a szobájában volt, de nyitva hagyta az ajtót. Jól hallotta, amit beszéltek.

— Már az bántott, hogy te azt a tüt Marchnak ajándékoztad. És amikor az ügyész kibökte, hogy March egész vagyonát rád hagyta... elvesztettem a józan eszemet. És csak akkor kaptam észbe, amikor... igen: amikor Joan telefonált félóra előtt és megmondta, hogy ne legyek bolond. A kis csitri!... Micsoda róka-prémet is kért a minap?

(Folytatjuk)

Megához tért a tetszhalott, mikor ékszerait akarta elrabolni a hűlten szolgál

Bucuresti, okt. 10. Finnországból érkezett lapok hosszabb cikkeiben számolnak be arról a különös halálesetről, amely a napokban történt Tammerfors faluban, hol egy dúsgazdag asszony csónakázás közben a tóba fulladt. Hiába való volt minden próbálkozás, az asszony nem tért életre, így megtették az előkészületeket temetésére és kastélyának dísz-

termében katafalkra helyezték, nyitott koporsójában.

Éjfél felé aztán egyik szolga besurrant a szobába. Tudta, hogy az elhunyt ékszerei és pénzhol vannak és izgatottan feltörte a fiókokat.

Sietségeben azonban feldöntötte a hatalmas ezüst gyertyatartót s ez nagy zörejjel a padlóra zuhant. Ekkor következett be a szokatlan fordulat.

A lármára a halott kinyitotta szemét és segítségért kiáltott.

A megriadt tolvaj erre a katafalkhoz rohant és az asszony száját befogta. Közben előrohant a kastély személyzete, orvosért szaladtak, akik megállapították, hogy nem volt halálról szó és a halottkém jelenése tévedésen alapult.

A magához tért asszony megbocsátott a tolvaj szolgának.

Házasságszédelgés miatt

két hónapra ítélték egy iparost

A temesvári ítélőtábla most tárgyalta Gheorghe Iosif aradi iparos ügyét, akit a törvényszék házasságszédelgésért két hónapra ítélt. Az iparos hosszabb ideig együtt élt egy 16 éves leánnyal, akinek házasságot ígért, majd elhagyta. Az

iparos a tábla előtt azzal védekezett, hogy ő nem csábította el a leányt, azt valósággal ráerőszakolták a szülők. A leányt szülei beszélték rá, hogy hozzá jöjjön, tehát csak ők lehetnek a felelősek. Az ítélőtábla nem fogadta el Gheorghe Iosif vé-

dekezését és helybenhagyta a törvényszék ítéletét. Az indokolás szerint ha a szülők elő is segítették volna a törvénytelen viszonyt, ez nem mentesíti a vádlottat a házasságszédelgés vádjáról.

Szodomia miatt egyhavi fogházbüntetést kapott egy tehénpásztor

A maga nemében szenzációs pszichopatológiai vonatkozású bűnpert tárgyalta tegnap a tábla. A vádlott Blidariu Trifu 30 éves dragsinai tehénpásztor volt, aki ellen a büntetőtörvénykönyv családvédelmi szakaszai alapján emelt vádat az ügyészség. A vádirat szerint Blidariu egy izben megleszték pásztortársait, amint szodomit követett el. Később egyik haragosa feljelentette és így került ügye a büntetőbírók elé.

A törvényszéki tárgyaláson a tehénpásztor beismerie az ellemelt vádat és azzal védekezett, hogy nem tudta, hogy büntetendő cselekményt követ el. Hónapokig teljesen egyedül élt a hegyek között, nagy nyomora miatt nem tudott megőssülni és kirzó magánya készítette arra, hogy kivetkőzőn emberi mivoltából. A törvényszék az enyhítő körülményekre való tekintettel, a kihallgatott tanúk vallomása alapján mindössze egyhavi fogházbüntetésre ítélte a pásztort, aki azonban felebbezett az ítélet ellen.

A tegnap megtartott táblai tárgyaláson ismertették a perirátokat, amelyekből kiderült, hogy a tanúk valóban igazolták a pásztort védekezését, kirzó magányára és elhagyatottságára vonatkozólag, de ugyanakkor azt is elmondották, hogy Blidariu több ízben elkövette a

vádban foglalt bűncselekményt. Ezért a tábla úgy találta, hogy a törvényszék ítélete nem volt tulságosan szigorú és Blidariu Trifu felebbezését elutasította. Az ítélet, amely jogászörökben nagy feltűnést keltett, — még nem jogerős.

Felülvizsgálják azokat az ifjakat is, akik már voltak felülvizsgálaton

Bucuresti, október 10. — A nemzetvédelmi minisztérium újabb rendelete szerint azok az 1900—1914. években született ifjak is felülvizsgálatra állanak kiket a Comitetul Consultativ al Armatei előtt már felülviz-

gáltak és alkalmatlannak találtak. Ezeket az ifjakat ismét a Comitetul Consultativ Sanitar al Armatei fogja felülvizsgálni. A felülvizsgálat idejét és helyét később közlik.

Nyugodtan lefeküdt megölt áldozata mellé

Braila közelében Greci községben borzalmas bűntény történt. Paraschiv Colea falubeli lakos a kecsmában együtt ivott Ion Ion mezőőrrel. Az iddogálás folyamán a két jóbarát összeveszett és Paraschiv Colea mekítámadt barátjának. Ion már az első ütéstől a föld-

re zuhant de barátja nem elégedett meg, hanem késsel nekiesett és halálra szurkálta. Utána lefeküdt barátja holtteste mellé és reggelig aludt. Reggel ébredt tetteinek tudatára és ekkor elmenekült. A csendőrök keresik.

Egész öltönyre, kabátra
szövet, vászon,
diftin, flanel
maradékban
potlom áron
most érkezett
Steiner maradékos
Calea Victoriei 3. az udvarban

200 ezer ember előtt beszélt Hitler Saarbrückenben

Saarbrücken, okt. 10. Hitler vasárnap Saarbrückenben 200 ezer ember előtt beszédet mondott.

— A nyugati határerődítési vonalakat — mordította — kiépítjük az aachen-i kerületben is. Saarbrückent is bekapcsoljuk az erődítések láncolatába. Tovább kell készülnünk a védekezésre és számolnunk kell minden eshetőséggel. Ma Anglia élén olyan ember áll, aki békét akar. A nyugati államok belső szerkezete azonban olyan, hogy mások kerülhetnek uralomra. Ha Eden, vagy Churchill kerülne az angol kormány élére, egészen bizonyosan kitörne a világháború.

Hitler ezután bejelentette, hogy megkezdik a német hadsereg fokozatos demobilizációját és visszatérnek a rendes állapothoz.

Reichenberg, okt. 10. Hentzen vasárnap Reichenbergben

beszédet mondott és közölte, hogy a Németországhoz visszacsatolt szudétavidék egy részét az ausztriai kerülethez, más részét Bajorországhoz csatolják, a harmadik részből pedig önálló kerületet alkotnak.

A német-cseh viszony javulása

Berlin, okt. 10. A „Danziger Vorposten” című lap, amely közel áll a német külügyminisztériumhoz, cikket ír a jövőbeni német-cseh viszony alakulásáról. „Ha az új csehszlovák külügyminiszter — írja a lap — nem is utazott Berlinbe, mégis remélni lehet,

hogy a két ország közötti viszony a jövőben kedvezően fog alakulni.”

A „Frankfurter Zeitung” vasárnapi számában rokonszervvel ír a közös magyar-lengyel határra irányuló követelésekről.

A lengyel csapatok megszállták Odesberget

Varsó, okt. 10. A lengyel csapatok vasárnap váratlanul megszállták Odesberget amelynek megszállása csak két nap

mulva volt tervezve. A lengyel csapatok már Czesznyi tartomány széléig hatoltak.

Nem tartják kizártnak, hogy

a végleges határt cseh-lengyel közös tárgyalásokkal állapítják meg és elkerülhető lesz a népszavazás.

Robbanás egy kolozsvári vegyészeti laboratóriumban

Kolozsvár, okt. 9. Környéken végzetessé válható robbanás történt tegnap a déli órákban a Cernauti utca 9. szám alatt lévő „Hygea” vegyészeti laboratóriumban. A gyógy- és vegyszerek készítésével foglalkozó laboratórium kazánterme melletti helyiségben a melegtől tüzet fogott a a készítményeknél felhasználásra kerülő benzol, amelynek párologó részecskéi egyszerűen az egész munkatermet lángbaborították. A hirtelen támadt robbanás oly erős légnyomást okozott, hogy az emeletes épület valamennyi ablakát bezúzta, a kazánház kijáratánál az ajtókat sarkaiból vetette szét, sőt

sértetlenül került ki veszélyes helyzetéből a kazánkezelő is, aki feltűnő lélekjelenléttel lezárta a robbanás pillanatában a kazánajtót és a többiekkel együtt a szabadba menekült.

Különös véletlennek mondható, hogy a kazánház külső ablaka alatt elhelyezett benzines tartályt elkerülték a kicsapódó lángok, mert ellenke-

ző esetben a robbanás óriási méretű katasztrófává válhatott volna.

Igy azonban a tüzet a személyzet segítségével hamarosan sikerült elfojtani, de a robbanás okozta nyomok eltakarítása közel két órát vett igénybe.

A laboratórium biztosítva volt és így a kár enyvére mértérül.

a szomszédos épületekben is érezhető megrázkódtatást okozott.

A robbanás erejére jellemző, hogy földszinten a kazánház közelében elhelyezett munkaterem egyik több méter hosszú munkaasztalát pehélyként fordította meg. A légnyomás jelentékeny mennyiségű üvegszában és tartályokban részint előkészítés, részint csomagolás alatt álló gyógy- és vegyárukat is megsemmisített.

Még szerencse, hogy az épületben tartózkodó, mintegy húsz fős munkásszemélyzetnek az ijedelmén és apróbb — üvegszábanok által okozott — sérüléseken kívül nem esett komolyabb baja. Ugyszintén

Betiltotta a szlovák kormány a kommunista párt működését

Prága, okt. 10. Az új szlovák kormány betiltotta Szlovákia területén a kommunista párt

működését. Ugyanakkor megvonták a kommunista lapok postai szállítási jogát.

Benes Csehszlovákiában marad

London, okt. 10. Prágai jelentés cáfolja azt a hírt, hogy Benes Svájcba utazott. A volt köztársasági elnök délbohémiai birtokán tartózkodik. — Egyébként dr. Šniutay, az elnöki iroda protokoll-főnöke kijelentette a „Sunday Times”

egyik munkatársa előtt, hogy Benes — noha sok ajánlatot kapott — külföldi egyetemektől, egyelőre Csehszlovákiában marad és valószínűleg átveszi a szociológiai tanszéket a prágai egyetemen.

Aradmegyében fog leszállni egy lengyel sztratoszféra-ballon!

Említésre méltó értesítés érkezett az aradi hatóságokhoz. A jelentés arról számol be, hogy október 10-ig Lengyelországban több tudós sztratoszférára repülésre indul. A hatolmas ballon, amelyet a legmodernebb műszerekkel és rádióberendezéssel felszereltek, fog leszállni Aradmegye területén. Ezért az illetékes hatóságok intézkedésére Aradmegye területén megtették a szükséges intézkedéseket a sztratoszférarepülőkkel fogadtatására.

Zsirral spekulált — börtönre ítélték

Budapesten tegnap Weisz Izidor zsirnagykereskedőt árdrágítás miatt egy évi és három hónapi fogházra, öt évi jogvesztésre, ötszáz pengő pénzbüntetésre és iparigazolványának örök időkre való elvesztésére ítélték. Egyben kötelezték, hogy az ítélet saját költségén három budapesti napilapban leközzöltesse. Weisz Izidor az általa olcsón összevásárolt zsirt a múlt heti háborús hírek hatására alatt majdnem kétszer olyan drágán adta el, mint amennyiért vette.

— Orvosi hír. Dr. Weisz Sándor szabadságáról hazaérkezett, rendeléseit bőr- és nemibetegek részére ismét megkezdte Rimanóczy-utca 1. szám alatt, Royal kávéház mellett. Telefon 15—22.

„A főhercegnő soha sem látott magyar tanyát”

A budapesti Magyar Szemlelelől:

„A szociográfiai irodalomnak érdekessége a Habsburg-ház egyik fiatal tagjának, Etelka főhercegnőnek magyar fordításban is megjelent tanulmánya az alföldi tanyavilágról. Voltaképpen doktori értekezésnek készült, tartalma, szempontjai, de különösen a szerző rendkívül alapos tárgyismerete azonban jóval az ilyen dolgozatok átlaga fölé emeli. Pedig Etelka főhercegnő sohasem látott magyar tanyát, e kérdés irodalmát azonban, mint könyvéből kitűnik, annál nagyobb részletességgel tanulmányozta, azonkívül a hiányt igyekezett pótolni dániai tanulmányutjával, amelyeken nemcsak fogalmat alkotott a tanyáról, de alkalma nyílt a magyar tanyai irodalom ismerete alapján az összehasonlításra is. Talán ez magyarázza, hogy olykor éles bírálatot gyakorol a magyar tanyai állapotokról.”

Naposoldal

APRÓHIRDETÉSEK

Előfizetési díj havonta 40 lei — Megjelenik mindennap

PÓSTA

Iskolás gyermekek részére Gál Zoltán-féle Román-magyar és Magyar-román kézi-szótár egy kötetben 25 leírt kapható a Pásztor Ede papír- és írószertüzetben, Piața Minai Viteazul 4.

ÁLLÁS

Egy kifutó fiú felvétetik Hangya Ciorogariu utcai üzletében. 4166

Diótörő munkáslányok állandó munkára jelentkezzenek. Fehér diótörőde, str. Avram Iancu 5. I. em. 4137

Agilis üzletszerzésben jártas, magánfelek látogatására alkalmas intelligens egyéni keresők az orosz, állandó foglalkoztatásra. Cím a kiadóban. 4092

Hímzőnőt, aki szépen toledozik és aszuroz, keres „Erma” fehérneműszalon, Bulv. Reg. Ferdinand 8. 4163

Ügyes kocsis jó bizonyítványval azonnalra felvétetik. Borszák redőnygyár, Str. Cartemir 57. 4167

Megbízható bejárónőt keresek. Jelentkezni délelőtt. Wilson utca 6. Tóthnál. 4165

VÉTEL-ELADÁS

Eladó magánház. Értekezni délelőtt 10-től d. u. 3-ig Str. Moldova No. 108. 4158

Egy garnitúra 8-as Shuttleworth cséplő kazánnal, teljes felszereléssel árverésen folyó hó 23-án eladó. Juhász Lőrinc, Fegernic, Plasa Sălard, jud. Bihor. 4169

Cukrászoknak tortalap, papírtálca, mignon papírok, papírszalvéták nagy választékban a egocsóbban Pásztor Ede cég papíráruházában.

Borait literenként ismét árusítja Dumitriu Cantemir 29. sz. alatt dr. Kaczián szállóbir-tokos. 4136

KÜLÖNFÉLE

Megtaláltam a számok titkát. Küldje születési dátumát, megkapja ingyen a sorsjátékon nyert számának kiszámítását. Cím Francisc iroda, Cluj. Subdeal 24. 4134

Bucuresti előjárósága légvédelmi pincék építését rendelte el

Bucurestiből jelenti a Rador: A főváros előjárósága erélyes intézkedéseket léptetett életbe, hogy a tulajdonosok épületeiket légvédelmi menedékké

lássák el. Az előjáróság felszólította a nagy bérházak tulajdonosait, hogy haladéktalanul gondoskodjanak a légvédelmi pincék elkészítéséről.

Vakmerő bandita-támadás Dobrudzsában

Durostorról jelentik: Vakmerő rablótámadást követek el Turaşmi községben. Bolgár komitácik behatoltak Memi Adil gazdag török lakos házába, őt és családjának tagjait borzalmassal megkínózták, majd elraboltak 200 ezer lei értékű aranypenzt. Ezután Dutulescu

kereskedőhöz hatoltak be, akit hasonló módon kifosztottak. Dutulescu fiarak sikerült elmenekülnie, fellármázta a község lakosait és a csendőroket, akiknek megjelenésére a komitácik nagy lövöldözés közben átmenekültek a határon.

Őrült iramban önmagát kergette egy rendőri autó

Rock Hill délkarolinai városban egy, az utcán cirkáló rendőrgépkocsi rádión utasítást kapott, hogy fogjon el haladéktalanul egy kocsit, amely ellen több feljelentés érkezett, mert veszedelmes

módon száguldozik örült iramban az utcákon. A kocsiiban ülő rendőrök azonnal megindították a hajszát, de nem akadta a vétkesek nyomára. Végre a kocsi vezető a feljelentésbe pillantva, nem csekély derült-

lap éles támadást intézett ellene. Mégis csak szemtelenség, — hogy amidőn az egész emberiséget fenyegeti pusztulás,

valaki szerelmi csalódás miatt nyuljon fegyverhez... — írta az egyik közíró. Nem osztuk ezt a felfogást.

séggel állapította meg, hogy kocsijának száma megegyezik a feljelentett gépkocsival.

Kölcsy, a fasiszta...

„Az országos Magyar Gyermekevédő Egyesület Szent István évi Nemzeti Garden Party-ján Bernáhné Ullrich Irma al-elnök rámutatott arra, hogy a százéves magyar Himnusz első sorban jókedvet kér Istentől s másodsorban az erkölcsi és anyagi javak bőségét. A magyar Himnusz, tehát már száz évvel a Kraft durch Freude és a Dopolavoro-mozgalom előtt hirdette a jókedv életformáló erejét!”

Rádió műsor

SZERDA

BUCURESTI. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás kulturális hírek, sport, vizá-lásjelentés. 13.10 Déli hangver-seny közvetítése. Közben sport hírek. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés rádióhíradó. 14.30 Gramofon-lemez. 15 Hírek. 16.45 Elő-adás. 19 Időszaki anyagok. 19.17 Balletlemez. 20.05 Fel-olvasás. 20.20 A Rádiózenekar hangversenyének közvetítése. 21.30 Serbescu zongoramű-vésznő hangversenyének köz-ve-titése, melynek műsora a kö-vetkező: Andricu: Szvitt; Kis-szoráta; Jorá; Zsuzsu. Enescu. Toccata. 22 Hírek. 22.20 Ope-rettlemez. 22.50 Vendégli zene. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

BUDAPEST I. 7.45 Torna. Utána gramofon. 8.20 Étrerd. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Fel-olvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Hang-lemez. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Állás-talan Zenészek Szimfónikus Zenekara. 15.35 Hírek. 16 Ár-folyamhírek. 17.15 Diákfé-lóra. 17.45 Pontos időjelzés. 18 „Ma-ro-si homokbarkások”. Felolva-sás. 19.10 Előadás versekből. 19.30 Cigányzene. 20 „A mű-hely beszél Benes orszá-gáról”. Előadás. 20.35 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 20.50 Hírek. 21 Rádó-i külügyi negyedóra. 21.15 Közvetítés a Városi Szin-ház-ból: „Vig özvegy”, operett. 22.10 Hírek. 23.20 Hírek. 24 Hírek angol és francia nyel-ven. 24.10 A rádió szalonze-ne-kara. 1.05 Hírek külföldi ma-gyarok számára.

NYOMATOTT PASZTOR EDE
CEGNEL ORADEA
PIATA MIHAI VITEAZUL 4

Utóvégre nem lehet mindenki öngyilkos azért, mert csalódott — Angliában.

A bucuresti munkabíró-ság kimondotta, hogy a „coupeur”, tehát a főszabász, aki szab, mértéket vesz, próbál, tehát részben intellektuális műkö-dést fejt ki, nem munkás, ha-nem magántisztviselő, és mint ilyennek jár a felmondási idő-re járó fizetés.

Ez a döntés kétségtelenül új korszakot fog nyitni a foglal-kozásokról alkotott közfelfo-gás történetében. Igaz, hogy ma már több respektussal néz-nek az iparosra, mint a tiszt-viselőre és egy mesterkönyv még a házassági bírózén is töb-bet ér a diplománál. De azért a szabók mégis érezhetnek né-mi elégtételt.

Többé nem lehet őket a „kecske” jelzővel illetni.

A „jó öreg Chamberlain” nemcsak váratlan repülőutjai-val, hanem irodalmi olvasott-ságával is bámulatba ejtette a naiv világot. Shakespeare IV. Henrikjéből idézte, hogy „a bizonytalanság csalánbokrából leszakítom a béke virágját, mielőtt Münchenbe elrepült volna. A Downing Streeten pe-dig azt mondotta az újságírók-nak, hogy gyermekkorában megtanulta ezt a jelmondatot: „Ha egyszer nem sikerül, pró-báld meg újra és újra és még-egyszer.”

Az alapos angol lapszerkesz-tők most azt is kiderítették, hogy hol olvasta gyermekkorá-ban Chamberlain az idézett jelmondatot. Előbb Watts Isa-cof gyanították, később azon-ban kiderült, hogy a halhatat-lan bölcs mondás szerzője Wil-liam Hickson. Mr. Hickson, aki 1803-ban született, 30 éven át egy cipőgyár tulajdonosa volt. Közel a hatvan évhez fel-hagyott a gyárral és az irodá-lomnak és a jótekonyságnak szentelte életét. Tanulmányoz-ta a szövípari munkanélküli-séget és több könyvet írt. Kor-társai még olvasták könyveit, évtizedek óta azonban már por lepi valamennyi művét az angoliai könyvtárakban. Egye-dül a „kedves Neville” szedte-le a polcról az egykori cipő-király könyveit.

Igy lett Hickson, az elfelej-tett angol író redivivus.

Ki tudja, hogy száz év mul-va nem ugyanígy el fogják fe-lejteni Chamberlain nevét is. A történelem forgandó és íté-letekben nem elhamarkodott.

Hickson mint cipőgyáros tért át az irodalomra. Talán Neville Chamberlain mint bé-kegyáros rövidesen követni fogja példáját és ő is apró böl-cességeket fog írni a jövő szá-zad miniszterelnökei számára.

A legizőbb háborus hangulat napjaiban egy fiatal buka-resti ügyvéd agyon akarta lö-ni magát. Szerelmi bánatában. Nem halt meg. De az egyik